

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 30.9.2024

KAKOLK 22.10.2024 § 78
7/02.02.01/2024

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosten lisäksi myös strategian avainmittareiden sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-syyskuulta 2024 palvelualueittain:

	2024	2023
Hallintopalvelut	73,7 %	77,7 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	72,2 %	71,8 %
Varhaiskasvatuspalvelut	73,0 %	74,8 %
Yhteensä	72,5 %	72,9 %

Yhteenveto:

Hallintopalvelujen talouden odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talousarvion ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena toimintakatteen osalta.

Varhaiskasvatuspalveluissa talouden odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Palveluissa on mahdollista myös talousarvion alitukseen, erityisesti päiväkodeissa, mutta myös perhepäivähoidossa ja kotihoidontuessa. Päiväkodeissa alitus on mahdollista, mikäli loppuvuonna sairauspoissaolot eivät lisäänty merkittävästi.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa sekä varhaiskasvatuspalveluissa päätettiin syyskuun kokouksessa tulosalueiden sisällä vastuualueiden välisiä talousarviomuutoksia. Lautakunta hyväksyi muutokset taloudellisiin ja määrällisiin tavoitteisiin ennustesarakkeen mukaisena. Määrällisten mittareiden osalta MTA 2024 sarakkeen on tehty vielä tarkennuksia muun muassa lapsien määriin.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Hallintopalvelut

Lapsiystävällinen kunta -työskentelyn toimintasuunnitelmasta on tehty toinen versio, jota Unicef arvioi lokakuussa. Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman (2025–2028) valmistelua on jatkettu.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Koulutus- ja nuorisopalveluissa on keskitytty luku- ja toimintavuoden aloittamiseen. Palvelualueella aloitti kymmeniä uusia työntekijöitä, joiden perehdytys on ollut keskiössä syksyn aikana.

Kouluissa käynnistyi strategiakauden viimeinen lukuvuosi. Lukuvuoden aikana kaikille kouluille on annettu tehtäväksi varmistaa, että strategiasta johdettujen painopisteiden keskeisimmät sisällöt muuttuvat osaksi koulun toimintaa ja arkea.

Painopisteet ovat: Johtaminen, Positiivinen pedagogiikka ja teknologia avusteinen opetus, Globaali kestävä tulevaisuus sekä Yritteliäs asenne ja omavastuu.

Louhiojan ja Enon koulujen oppilaiden ja henkilöstön yhdistymiseen Louhiojan koulun lakkautumisen takia, on varauduttu laatimalla koko lukuvuoden kestävä suunnitelma. Oppilaat ja henkilöstö pääsee tutustumaan toisiinsa jo ennen yhdistymistä useasti. Kanervalan koulun osalta oppilaita ja henkilöstöä valmisteleva prosessi käynnistetään heti, kun englanninkielipainotteisen opetuksen jatko on varmistunut.

Enon uusi koulu ja nuorisotila otettiin käyttöön lukuvuoden alusta. Hammaslahden koulun rakentaminen on edennyt aikataulussa.

Kouluilla on jatkettu kouluun kiinnittymiseen ja koululäsnäolon vahvistamiseen, suunnitelmalliseen poissaolojen seurantaan ja puuttumiseen liittyvän mallin jalkauttamista sekä lisätty vanhempien tietoisuutta mallista mm. vanhempainiltamateriaalin ja huoltajille menevän Wilma-robotiviestin kautta.

Kieli- ja kulttuuriryhmien (KIEKU) opetuksessa järjestettiin heinäkuussa ennen lomakautta eläinleiri Kukkolan tilalla ja muutamia nuorten tapaamisia toiminnallisen suomi –opetuksen merkeissä. Kieli- ja kulttuuriryhmien opetusta annettiin heinäkuussa International House of Joensuun nonstop-kielikursseilla.

Valmistavan opetuksen oppilaita on saapunut syksyn aikana eniten Aasiasta mm. Myanmarista, Vietnamista ja Sri Lankalta. Valmistavaan opetukseen on edelleen saapunut joitakin oppilaita Ukrainasta. Valmistavaa opetusta järjestetään keskitetysti yläkoulujen osalta Pielisjoen koulussa ja alakouluista Karsikossa, Nepenmäellä, Noljakassa ja Utrassa. Noljakkaan on tullut alkusyksyn aikana oppilaita niin paljon, että valmistavaan opetukseen tarvittiin kolmas opettaja. Kielellisen tuen -niveleitä on Pataluodon, Lyseon ja Pielisjoen kouluissa. Inklusiivista valmistavaa opetusta on tarjolla kaikissa lähikouluissa ja lisäksi varhaiskasvatuksessa keskitettynä Pataluodon ja Soutajanpuiston esiopetusryhmiin. Valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyneiden ja muiden kielellistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukena on koulukohtaisia ja kiertäviä KIEKU-opettajia ja –ohjaajia.

Perhekoulu on jatkunut suosittuna maahanmuuttaja oppilaiden perheissä. Uusia perheitä on perehdytetty suomalaiseen koulukulttuuriin ja yhteiskuntaan monin eri tavoin. Perhekoulumallia on kopioitu moneen eri kuntaan erilaisilla kokeiluilla ja sen toiminnasta ollaan laajasti kiinnostuneita edelleen myös valtakunnallisesti. Myös erilaisia kieli- ja kulttuuritietoisuuden materiaaleja on valmistettu runsaasti osana valmistavaa opetusta ja Mind the Gap –hanketta, joka jatkuu vielä tämän lukuvuoden ajan.

Oman äidinkielen ryhmissä jatketaan venäjän, ukrainan, arabian, bengalin, saksan, darin, sinhalan ja englannin opetusta. Uutena kielenä suunnitellaan vietnamin ja kiinan opetuksen aloittamista. Myös muiden kielten opetusta aloitellaan oppilasryhmän minimikoon täytyttyä ja opettajan löydyttyä.

Kouluihin on perustettu yhteensä kolme uutta keskitettyä pienryhmää, pidennetyn oppivelvollisuuden ja kehitysvammaisten oppilaiden opetukseen. Ryhmiä on perustettu Pataluodon, Karsikon ja Uimaharjun kouluihin. Toiminta on alkanut elokuussa.

Siun soten lastenpsykiatrian osaston ja poliklinikan toimintaa ja toimintatapoja on uuden tehostetun avohoidon toiminnan käynnistymisen sekä lääkärivajeen vuoksi jouduttu järjestelemään uudelleen niin, että lastenpsykiatrian osastolla on 4–5 paikkaa aiemman kahdeksan potilaspaikan sijaan. Nepenmäen koulun sairaalaopetuksen toiminnassa em. muutos on tarkoittanut sitä, että sairaalaopetuksen alakoulussa aloitti syyslukukauden alussa 3–4 oppilaan alakoululaisten avo-opetusluokka, jossa oppilaat ovat määräaikaisesti 1–3 kuukautta. Tälle toiminnalle on ollut kunnista kysyntää jo aiemmin.

Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmiä käynnistettiin elo-lokakuussa 2024 yhteensä 116 kappaletta ja ryhmiin on ilmoittautunut 1050 osallistujaa. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua minkä tahansa koulun harrastustoimintoihin. Harrastustarjonnassa lähes puolet ryhmistä ovat liikunnallisia. Lisäksi tarjonnassa on e-urheilua ja koodausta, monitoimikerhoja, kuvataidetta ja askartelua, bändikerhoja, tanssia, teatteria kädentaitoja (virkkaukerho) sekä kieliin ja kulttuureihin liittyviä kerhoja mm. Japani ja Espanja. Tämän toimintakauden uutuuksena ryhmistä 12 on kieli- ja kulttuuriryhmiä, joissa painottuu kulttuurinen moninaisuus.

Sinkkolan kotieläinpihan toimintakausi päättyi elokuun 24. päivää. Kauden aikana kotieläinpihassa vieraili sen aukioloaikoina noin 42 000 asiakasta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksessa toimintavuoden 2024–2025 painopisteitä ovat: aggressiivisen lapsen kohtaaminen varhaiskasvatuksessa, lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys, tyypillisesti etenevä kehitys) ja kestävästi sekä esiopetuksessa lukutaidot ja hyvä käytös. Lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistamisen kohdalla toimitaan siten, että syksyn toimintakaudella järjestetään lapsen tyypilliseen motoriseen kehitykseen liittyviä koulutuksia (Miten tuen pienen lapsen motorista kehittymistä, 2 op, 17.9.2024 ja 29.10.2024, Karelia sekä 2 x Varhaiskasvatusikäisten lasten motorinen kehitys ja sen tukeminen varhaiskasvatuspäivän aikana 9.10.2024 ja 10.10.2024, Itä-Suomen yliopisto). Perhepäivähoitajille järjestetään Lapsen sosiaalinen ja emotionaalinen - kompetenssi ja vaikeudet – koulutus (27.11.2024, professori Päivi Pihlaja, Itä-Suomen yliopisto). Kevään toimintakauden aikana järjestetään työntekijöille lapsen kielelliseen kehitykseen liittyviä koulutuksia ja tavoitteena on, että kyseisiin aiheisiin liittyviä koulutuksia järjestetään myös toimintavuonna 2025–2026.

Heinäkuussa hoitovaroja tehtiin enemmän kuin aikaisempina vuosina eli noin 21 000 päivää. Vuosina 2022 ja 2023 heinäkuun varausten määrä oli 17 000–18 000 päivää. Vaikka varauksia tehtiin enemmän kuin aikaisempina vuosina, niin läsnäolopäiviä toteutui kuitenkin vähemmän kuin heinäkuussa 2022 ja heinäkuussa 2023. Heinäkuussa 2024 joka päivä oli poissa 340 lasta ilmoittamatta, kun vuonna 2022 vastaava luku oli 272 ja vuonna 2023 se oli 274. Turhien varausten ja ilmoittamatta jääneiden peruutusten vuoksi ruokahävikki heinäkuussa 2024 oli noin 45 000 euroa, kun heinäkuussa 2022 ja 2023 se oli 31 000 euroa. Koska myös työntekijöitä heinäkuulle palkattiin huoltajien tekemien hoitovarausten perusteella, palkattiin työntekijöitä liian paljon ja työntekijöiden palkkakuluja kului liikaa 220 000 euroa (laskettu varhaiskasvatuksen lastenhoitajan palkan mukaan), kun heinäkuussa 2022 vastaava luku 153 000 euroa ja heinäkuussa 2023 se oli 158 000 euroa. Heinäkuun 2024 hävikki yhteensä oli 265 000 euroa eli huomattavasti enemmän kuin edellisinä vuosina (heinäkuussa 2022 se oli 184 000 euroa ja heinäkuussa 2023 se oli 189 000 euroa). Tämä on surullista, sillä hukkaan heitettyillä euroilla saisi varhaiskasvatukseen palkattua koko toimintavuodeksi lisää noin kuusi varhaiskasvatuksen opettajaa tai seitsemän varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksen hallinto valmistelee kasvatus- ja koulutuslautakunnan pyynnöstä lain mukaista (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 §) ”sakkomaksua”, joka otettaisiin käyttöön kesällä 2025.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja investointeja vuosille 2025–2030/2031 käsiteltiin Tilakeskuksessa ja Tilatyöryhmässä syyskuussa. Varhaiskasvatuksen hallinnon esitys, että Noljakkaan rakennettaisiin uusi 11–12-ryhmäinen päiväkotitoimitus, muuttui, koska niin isolle päiväkodille ei löydy alueelta sopivaa tonttia. Hallinnon tekemässä aikaisemmassa esityksessä uuteen päiväkotitoimitukseen olisivat siirtyneet Äkkiväärän (2 ryhmää), Tarpojan (3 ryhmää), Kaislan (4 ryhmää) ja Kanervalan (4 ryhmää) päiväkodit. Tilakeskuksessa ja Tilatyöryhmässä todettiin, että Noljakasta löytyy tontti pienemmälle päiväkodille ja esityksenä onkin nyt, että uusi päiväkotitoimitus olisi 6-ryhmäinen ja siihen tulisi vain Äkkiväärän ja Tarpojan päiväkodit. Näiden päiväkotien kohdalla on suurin uusien tilojen tarve. Uuden päiväkodin arvioitu

valmistusaika olisi 2028.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- merkitä lautakunnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1 – 30.9.2024 tiedokseen
- hyväksyä määrällisten mittareiden tarkennukset

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.